

Súd: Okresný súd Topoľčany
Spisová značka: 6C/613/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4112233629
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Ľuboš Chrenko
ECLI: ECLI:SK:OSTO:2014:4112233629.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Topoľčany samosudcom Ľubošom Chrenkom v právnej veci žalobcu: POHOTOVOŠŤ, s.r.o., so sídlom Pribinova č. 25, Bratislava, IČO: 35807598, zastúpeného: Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova č. 4, Bratislava, IČO: 36864421, jej menom doc. JUDr. Branislav Fridrich, PhD., advokát a konateľ, proti žalovanej: Slovenská republika, v mene ktorej koná: Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie č. 13, Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, takto

rozhodol:

Súd žalobu **z a m i e t a**.

Žalovanej náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa žalobou podanou pôvodne na Okresnom súde Nitra dňa 2.10.2012 domáhal uloženia povinnosti žalovanej zaplatiť mu z titulu majetkovej škody sumu 175 eur a z titulu nemajetkovej ujmy sumu 221,28 eura a to z dôvodu, že navrhol súdnemu exekútorovi vykonať exekúciu pre svoju pohľadávku, ktorá vznikla neplnením záväzku vyplývajúceho zo zmluvy o úvere povinného: C. C.. Po prijatí návrhu na vykonanie exekúcie súdny exekútor prideliť registráciou exekučnej veci č. EX 3250/2005. Súdny exekútor postupoval podľa procesnej úpravy obsiahnutej v exekučnom poriadku, najmä podľa § 44 ods. 1 Exekučného poriadku (EP) a predložil návrh žalobcu na vykonanie exekúcie spolu s exekučným titulom vecne a miestne príslušnému exekučnému súdu, ktorým bol exekučný súd Nitra. Pritom ho požiadal o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Exekučný súd poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie a udelil mu poverenie. Žalobca pre obavy a faktický osud pohľadávky nútene vymáhanej súdnym exekútorom, ktorému bolo naposledy udelené poverenie na vykonanie exekúcie, spísal dňa 18.11.2010 a podal postupom podľa § 44 ods. 8 EP exekučnému súdu návrh na zmenu exekútora. V exekučnom konaní vedenom podľa procesných pravidiel je založená zákonná povinnosť exekučného súdu rozhodnúť o návrhu oprávneného na zmenu exekútora do 30 dní odo dňa doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora. Exekučný súd napriek tomu, že vec ním prejednávaná nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti, nevyžadovala takú spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mohla mať svojou komplexnosťou podstatný vplyv na čas potrebný k posúdeniu a rozhodnutiu, nerozhodol o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenom čase. V predmetnom prípade neexistuje okolnosť, ktorá by umožňovala exekučnému súdu postupovať nesústredene a so zbytočnými prietahmi tak, že k vydaniu rozhodnutia o zmene súdneho exekútora pristúpil až po veľmi dlhej dobe. Z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu uplatňuje náhradu majetkovej škody ako aj nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktoré vyčísluje tak, že mu vznikla majetková škoda predstavujúca náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a udržateľnosti pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením návrhu na zmenu súdneho exekútora a rozhodnutím o ňom. Vynaložil v tomto období

na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnancov pomocou informačného systému sumu 70 eur, na udržiavanie za správu informačného systému sumu 40 eur, na administráciu listín a komunikáciu s pôvodným súdnym exekútorom sumu 50 eur, na administratívu za spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií adresovaných exekučnému súdu, na poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde vynaložil sumu 15 eur. Spolu tak vynaložil sumu 175 eur. Zároveň si uplatňuje náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, pretože samotné konštatovanie porušenia práva na rozhodnutie o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenej dobe, v spojení s porušením práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného článkom 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranom čase zaručeného Článkom 6 ods. 1 Európskeho Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nie je dostatočným zadostučiniením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Pri určení primeranej náhrady nemajetkovej ujmy vychádzal pre možnú analógiu z doktríny prijatej Ústavným súdom, podľa ktorej pokiaľ ide o zbytočné prieťahy v súdnom konaní je spravodlivé, ak sa na každý rok poznačený prieťahmi vzťahuje satisfakcia vo výške 20.000,-Sk (663,88 eura). Primeranú náhradu nemajetkovej ujmy si uplatnil vo výške 221,28 eura, pričom uskutočnil výpočet nároku alikvotným pomerom 55,32 eura za každý mesiac omeškania v činnosti exekučného súdu a to práve na základe aplikácie uvedenej doktríny Ústavného súdu, teda 663,88 eura za rok:12 mesiacov = 55,32 eura za mesiac. V danej veci bol exekučný súd bezdôvodne nečinný viac ako 146 dní.

Uznesením Krajského súdu v Nitre zo dňa 17.10.2012 č. k. 7NcC/52/2012- 13 bolo rozhodnuté, že sudcovia Okresného súdu Nitra sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci vedenej pôvodne na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 7C/261/2012 a vec bola prikázaná na prejednanie a rozhodnutie tunajšiemu súdu.

Žalovaná vo svojom písomnom vyjadrení žiadala žalobu zamietnuť z dôvodu nepreukázania splnenia základných zákonných podmienok, ktoré sú potrebné pre priznanie náhrady škody v zmysle Zákona č. 514/2003 Z. z. a považuje žalobu za právne neopodstatnenú. K podmienke uplatnenia nároku na súde poukázala nato, že dňa 23.4.2012 jej boli doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody zo dňa 23.4.2012. Vzhľadom na skutočnosť, že už dňa 27.9.2012 boli na súd doručované žaloby vo veci je zrejmé, že žalobca ich nepodal po uplynutí 6-mesačnej lehoty, ale skôr. Preto podľa žalovanej ide o predčasne uplatnený nárok na súde. S poukazom na ustanovenie § 19 ods. 1 Zákona č. 514/2003 Z. z. žalovaná vzniesla námietku premlčania a to pri každom uplatnenom nároku, pri ktorom došlo k uplynutiu lehoty na rozhodnutie o návrhu na zmenu súdneho exekútora pred dňom 23.4.2009, t. j. tri roky pred dňom, kedy boli žalovanej doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku.

K nesprávnemu úradnému postupu, k otázke nerozhodnutia o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenej lehote žalovaná uviedla, že v praxi je zaužívaný model, v zmysle ktorého exekučný súd po dôjdení žiadosti o zmenu súdneho exekútora predloží túto žiadosť pôvodnému súdnemu exekútorovi na vyjadrenie, na vyčíslenie jeho doterajších trov a na zaslanie príslušného exekútorského spisu za účelom realizácie povinnosti vyplývajúcej exekučnému súdu z ustanovenia § 44 ods. 9 EP, keď súd rozhodnutie o zmene exekútora podľa ods. 8 zároveň vykonaním exekúcie poverí exekútora, ktorého navrhne oprávnený a vec mu postúpi spolu s exekučným spisom súdneho exekútora, ktorý bol vykonaním exekúcie pôvodne poverený. Žalovaná pripúšťa, že v niektorom prípade mohol exekučný súd rozhodnúť o návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora po uplynutí zákonom stanovenej 30-dňovej lehoty od doručenia takéhoto návrhu, najmä v prípade ak pôvodný súdny exekútor neposkytol exekučnému súdu plnú súčinnosť. V takom prípade exekučný súd objektívne nemohol dodržať zákonnú 30-dňovú lehotu na rozhodnutie o návrhu žalobcu ako oprávneného na zmenu súdneho exekútora tak, aby v tejto lehote rozhodol aj o trovách exekúcie pôvodného súdneho exekútora a súčasne postúpil novému súdnemu exekútorovi exekučný spis. Vzhľadom na povahu úkonu, ktorým je rozhodnutie o zmene súdneho exekútora, zákonom ustanovenú lehotu, i nevyhnutnosť vykonať ďalšie iné úkony nie je možné nerozhodnutie o návrhu na zmenu súdneho exekútora v lehote ustanovenej zákonom považovať za zbytočné prieťahy a teda za nesprávny úradný postup.

K existencii prieťahov v konaní žalovaná uviedla, že žalobca nepreukázal, žeby podal sťažnosti na prieťahy, resp. žiadosť o prešetrenie vybavenia sťažnosti, žeby existovalo právoplatné rozhodnutie vydané v disciplinárnom konaní, právoplatné rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva, či

právoplatného rozhodnutie Ústavného súdu, ktorými by bolo konštatované porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Z uvedených dôvodov žalovaná má zato, že nie je preukázaný nesprávny úradný postup spočívajúci v existencii prietahov.

K materiálnej škode žalovaná uvádza, že žalobca nešpecifikuje, či predmetné vecné náklady predstavujú podľa § 17 ods. 1 Zákona č. 514/2003 Z. z. skutočnú škodu alebo ušlý zisk. Žalobca by v tomto konaní na preukázanie vzniku škody musel produkovať dôkazy preukazujúce škodu pri každej individuálnej pohľadávke. Požadovať paušálne sumy za spomínané veľmi všeobecné uvedené činnosti je nesprávne a znovu účelové. K nemajetkovej ujme žalovaná uvádza, že žalobca poukazuje na viacero nálezov Ústavného súdu, kde rozhodol o poskytnutí finančného zadosťučinenia za zbytočné prietahy. Je potrebné povedať, že poskytnutie finančného zadosťučinenia nie je automatické a podlieha podrobnému preskúmaniu prípadu zo strany súdu. Ďalej poukázala nato, že vznik nemajetkovej ujmy u právnických osôb a fyzických osôb je odlišný. Samotná judikatúra poukazuje na tento aspekt a to v rozsudku Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 30Cdo/675/2011, kde je uvedené, že odškodnenie právnickej osoby za nemajetkovú ujmu spôsobenú prípadnými prietahmi v konaní nie je možné vzťahovať na fyzické osoby, ktoré sa na činnosti právnickej osoby nejakým spôsobom zúčastňujú, lebo im nevznikla ujma priamo. Žalobca neupresnil v čom a ako situácia ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy žalobcu. Ďalej žalovaná poukázala na prihladenie na dobré mravy a nemajetkovú ujmu s prihladením na poškodenú osobu. Podľa žalovanej poukazujúc na písomné vyjadrenie, žalobca a jeho praktiky sú vnímané verejnosťou negatívne, boli predmetom záujmu Európskej komisie, súdy konštatovali porušovanie práv spotrebiteľa a v konečnom dôsledku práve podnikateľská činnosť žalobcu podnietila zvýšenú potrebu ochrany práv spotrebiteľov na všetkých úrovniach štátnej moci. Žalobca je vnímaný ako spoločnosť využívajúca neprijateľné podmienky, zneužívajúc slabé finančné a právne vedomie nízko príjmových osôb.

Vo veci bol vytyčený termín pojednávania na deň 10.9.2014. Termín pojednávania s predvolaním na pojednávanie bol právnemu zástupcovi žalobcu doručený dňa 23.6.2014. Právny zástupca žalobcu listom zo dňa 9.9.2014, doručeným tunajšiemu súdu e-mailom dňa 10.9.2014 o 6.53 hod., zaslal tunajšiemu súdu ospravedlnenie a žiadosť o odročenie pojednávania na iný vhodný termín a to z dôvodu, že v určenom čase boli vytyčené pojednávania v rámci vecí žalobcu CD Consulting, s.r.o., zastúpený Advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o. a to v konaniach vedených pred Okresným súdom Nové Mesto nad Váhom, na deň 10.9.2014, senát Cb od 10.00 hod. do 14.00 hod. Klient pritom trvá na účasti splnomocneného advokáta a vylučuje substitúciu. Súčasne žiadal, aby sa nekonalo v ich neprítomnosti. Súd podľa § 101 ods. 2 O.s.p. pojednával v neprítomnosti žalobcu. Zákoné ustanovenie dáva možnosť účastníkovi konania, jeho právemu zástupcovi požiadať o odročenie pojednávania a to z dôležitých dôvodov. V danom prípade právny zástupca žalobcu krátko pred samotným pojednávaním na tunajšom súde požiadal o odročenie pojednávania. Predvolanie na pojednávanie bolo právemu zástupcovi žalobcu doručené dňa 23.6.2014, teda v lehote podľa § 115 ods. 2 O.s.p. Podľa súdu kolízia pojednávania v rovnakom termíne nemôže byť akceptovateľným dôvodom posudzovania ospravedlnenia z dôležitého dôvodu, keď predvolanie bolo doručené v dostatočnom predstihu, avšak ospravedlnenie bolo doručené tesne pred začatím pojednávania. Právny zástupca mal možnosť ospravedlnenie zaslať skôr, vedomý si ďalších termínov pojednávania, keď žaloby žalobca zhodne podával na viacerých súdoch. Žalobca tak musel predpokladať, že bude dochádzať k takýmto kolíziám a napriek tomu nesúhlasil so substitúciou. Je tak zrejmé, že právny zástupca žalobcu sa ani nemôže zúčastniť všetkých pojednávanií naraz, a tak je obtiažne vyhovieť potom aj jeho žiadosti odročiť pojednávanie na iný vhodný termín. Posúdenie opodstatnenosti dôležitého dôvodu treba posudzovať u každej konkrétnej veci osobitne. Je potom rozdiel v ospravedlnení neúčasti na pojednávaní a v žiadosti o odročenie pojednávania, keď účastník, zastúpený právnym zástupcom nepodáva taký počet žalôb a vo veci mu je vytyčený termín pojednávania v jeho veci, keď už v ďalšej veci právny zástupca obdržal predvolanie na pojednávanie skôr vytyčené, prípadne môže ísť o pojednávanie, kde účasť právneho zástupcu je nevyhnutná. Ďalej súd zohľadňoval tú skutočnosť, že v danom prípade žaloba žalobcu podaná prostredníctvom právneho zástupcu bola riadne odôvodnená, stanovisko žalovanej je pritom právemu zástupcovi známe i z ďalších konaní na tunajšom súde alebo na iných Okresných súdoch v zhodných veciach. Tým podľa súdu nebola odňatá žalobcovi ako účastníkovi konania možnosť vyjadriť sa k vykonávaným dôkazom a konať pred súdom. Súd vo veci tiež pojednával v neprítomnosti žalovanej, ktorá svoju neúčasť písomne ospravedlnila.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom spisu sp. zn. 6C/613/2012, znaleckého posudku č. 1/2014 vedeného pod Spr 176/2014, spisu Okresného súdu Nitra sp. zn. 10Er/439/2005, listu Európskej komisie, oznámenia Okresného súdu Nitra o celkom nápade odd. „Er“ a zistil tento skutkový stav:

Žalobca sa podanou žalobou domáha zaplatať titulom majetkovej škody sumy 175 eur a z titulu nemajetkovej ujmy sumy 221,28 eura. Vec sa týka exekúcie vedenej pôvodne pred súdnym exekútorom JUDr. Ľubomírom Pekárom, Exekútorový úrad so sídlom v Šali. Vec vedená na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 10Er/439/2005, z ktorého spisu súd zistil, že návrh na zmenu súdneho exekútora zo dňa 18.11.2010 bol doručený Okresnému súdu Nitra dňa 22.11.2010. Listom zo dňa 25.11.2010 bol Okresným súdom Nitra požiadaný pôvodný súdny exekútor JUDr. Ľubomír Pekár, Exekútorový úrad v Šali o vyjadrenie na zmenu súdneho exekútora a vyčíslenie a špecifikácie trov exekúcie. Stanovisko súdneho exekútora a vyčíslenie trov exekúcie bolo súdnym exekútorom doručené Okresnému súdu Nitra dňa 8.2.2011. Uznesením Okresného súdu Nitra zo dňa 13.4.2011 č. k. 10Er/439/2005- 20 bol návrh oprávneného na zmenu súdneho exekútora zamietnutý, exekúcia vyhlásená za neprípustnú a zastavená. Uznesením Krajského súdu v Nitre zo dňa 15.8.2012 č. k. 15CoE/151/2012 - 41 bolo uznesenie Okresného súdu Nitra potvrdené. Uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 31.3.2014 č. k. 4Oboer/25/2013 bol návrh oprávnenej na prerušenie dovolacieho konania zamietnuté, dovolanie oprávnenej odmietnuté.

Zo znaleckého posudku č. 1/2014 vypracovaného Ekonomickou Univerzitou v Bratislave - znaleckým ústavom, vo veci stanovenia majetkovej škody žalobcu, vedeného na tunajšom súde pod Spr. 176/14 súd zistil, že výška majetkovej škody, ktorá bola spôsobená nesprávnymi úradnými postupmi a nezákonnými rozhodnutiami a to v prípade žaloby podanej z dôvodu, že neskoro bolo rozhodnuté, resp. nebolo rozhodnuté o žiadosti o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, bola vyčíslená suma na jednu žalobu za mzdové náklady, náklady na tlač, úpravu informačného systému, na poštovné, telekomunikačné služby, spolu 30,76 eura, a náklady súvisiace s tým, že sa neskoro rozhodlo, resp. nerozhodlo o žiadosti o zmenu exekútora, bola vyčíslená škoda na jednu žalobu 31,68 eura.

Pôvodne bola predmetná vec spojená na spoločné konanie s vecou sp. zn. 6C/603/2012 a to uznesením tunajšieho zo dňa 15.4.2013 č. k. 6C/603/2012-20 a neskôr bola vec vylúčená na samostatné konanie, pretože nebol pripojený exekučný spis.

Predmetom konania je nárok uplatnený žalobcom voči žalovanej na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, ku ktorej došlo nesprávnym úradným postupom okresného súdu pretože v exekučnom konaní nebola splnená povinnosť exekučného súdu rozhodnúť o návrhu oprávneného na zmenu exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora, čím malo dôjsť k porušeniu základného práva žalobcu zaručeného článkom 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru.

Podľa článku 46 ods. 1 Ústavy, Každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa článku 48 ods. 2 Ústavy, Každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov.

Podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru, každý má právo nato, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

Podľa § 44 ods. 8 EP, Oprávnený môže kedykoľvek v priebehu exekučného konania aj bez uvedenia dôvodu podať na príslušný okresný súd návrh na zmenu exekútora. Súd rozhodne o zmene exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora.

Podľa § 44 ods. 9 EP, Súd v rozhodnutí o zmene exekútora podľa odseku 8 zároveň vykonaním exekúcie poverí exekútora, ktorého navrhne oprávnený, a vec mu postúpi spolu s exekučným spisom súdneho exekútora, ktorý bol vykonaním exekúcie pôvodne poverený. Účinky pôvodného návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zostávajú zachované. Trovy exekúcie pôvodného exekútora sa vypočítajú tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie.

Podľa § 3 ods.1 písm. d/, ods. 2 Zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení účinnom do 31.12.2012, Štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona, pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom.

Zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

Podľa § 9 ods. 1, 2 citovaného zákona, Štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 15 ods.1 citovaného zákona, nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa § 16 ods. 1 citovaného zákona, ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Podľa § 17 ods. 1, 2 citovaného zákona, Uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

V prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 19 ods. 1, 3 citovaného zákona, právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia.

Lehota neplynie počas predbežného prerokovania nároku podľa § 15 odo dňa podania žiadosti do skončenia prerokovania, najdlhšie však počas šiestich mesiacov.

V danej veci sa najskôr súd zaoberal námietkami vyslovenými žalovanou v písomnom vyjadrení a to v prípade nedostatku podmienky uplatnenia nároku na súde tým, že svojho práva sa žalobca môže domáhať na súde až po uplynutí 6-tich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, ktorý nárok žalobcu nebol ani predbežne prerokovaný. Je pravdou, že žiadosti boli doručované žalobcom žalovanej dňa 23.4.2012, avšak v danej veci žaloba bola podaná na Okresnom súde Nitra dňa 2.10.2012, k čomu došlo pred uplynutím 6-tich mesiacov stanovenej lehoty v ustanovení § 16 citovaného zákona. Podľa súdu však

to nie je dôvod na zamietnutie žaloby, vzhľadom na dátum rozhodovania o samotnej žalobe, k čomu dochádza po uplynutí uvedených 6-tich mesiacov od prijatia žiadosti, ale čo je podstatné, že nebol uspokojený nárok na náhradu škody a tým je daná dôvodnosť domáhať sa uspokojenia nároku na súde. Zákonný požiadavok na predbežné prerokovanie nároku na náhrady škody je síce obligatórnou podmienkou pre uplatnenie tohto nároku na súde, pretože poškodený sa môže svojím nárokom obrátiť na súd iba vtedy, ak do 6-tich mesiacov odo dňa uplatnenia nebol jeho nárok príslušným orgánom plne uspokojený, ide však o podmienku procesnoprávnu, ktorej nedostatok má iba procesné dôsledky a nemôže byť dôvodom pre zamietnutie žaloby. V prípade, že je podaná žaloba na súde predtým než príslušný orgán sa k nároku vyjadrí, súd v takom prípade môže vyčakať na vyjadrenie príslušného orgánu a potom pokračovať v konaní. To znamená, že pokiaľ by nárok na náhradu nemajetkovej ujmy nebol predbežne prejednaný príslušným orgánom, ide o odstrániteľný nedostatok podmienky konania, ktorý súd môže riešiť potom postupom podľa § 104 ods. 2 O.s.p.

Rovnako nepovažoval súd za dôvodnú aj vznesenú námietku premlčania pri uplatnení nároku pred 23.4.2009. Z ustanovenia § 19 ods. 1 vyplýva, že právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. V danej veci k podaniu žaloby došlo dňa 2.10.2012. Z pripojeného exekučného spisu sp. zn. 10Er/439/2005 vyplýva, že návrh na zmenu exekútora bol doručený Okresnému súdu Nitra dňa 22.11.2010 a uznesením Okresného súdu Nitra zo dňa 13.4.2011 č. k. 10Er/439/2005 - 20 bol návrh oprávneného na zmenu súdneho exekútora zamietnutý, z čoho je zrejmé, že žalobcovi do podania žaloby na súde neuplynula zákonná 3-ročná lehota. Nejde teda o uplatnený nárok, pri ktorom došlo k uplynutiu lehoty na rozhodnutie o návrhu na zmenu súdneho exekútora, pred dňom 23.4.2009, t. j. tri roky pred dňom, kedy boli žalovanej doručené žiadosti o predbežné prerokovanie nároku.

Žalobca si z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu uplatňuje náhradu majetkovej škody ako aj nemajetkovej ujmy v peniazoch tak, ako to vyčíslil v návrhu. Z ustanovenia § 9 Zákona č. 514/2003 Z. z. vyplýva, že štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, za ktorý sa považuje aj porušenie povinností orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote. Zodpovednosť štátu v takomto prípade je objektívnou zodpovednosťou za škodu pri súčasnom splnení podmienok, ktorými sú vznik škody, majetková ujma v peniazoch, nesprávny úradný postup, príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Nesprávnym úradným postupom môže byť vydanie alebo nevydanie prípadne oneskorené vydanie rozhodnutia, ak malo byť vydané v určenej lehote. Z Dohody základných práv a slobôd vyplýva, že každý má právo, aby vec bola prejednaná bez zbytočných prieťahov. Zásada rýchlosti súdneho konania je tak významným právom účastníka konania. Nejde však o absolútne hľadisko, ktoré by malo byť uprednostnené a teda by malo prevážiť pred inými požiadavkami na vydanie rozhodnutia, ktorými sú povinnosť súdu zistiť spoľahlivo okolnosti s ohľadom na zložitosť veci, potrebné posúdiť pred vydaním rozhodnutia. Za nesprávny úradný postup možno potom považovať len taký postup súdu, keď doba trvania na vydanie rozhodnutia nezodpovedá zložitosti, právnej náročnosti ako aj počtu vybavovaných vecí. Štát tak nemôže zodpovedať za prieťahy spôsobené pričinením účastníka konania alebo ak sú vyvolané inými okolnosťami.

Z komentára k Exekučnému poriadku k § 44 vyplýva, že predpokladmi na zmenu súdneho exekútora sú žiadosť oprávneného, ktorá sa podáva na príslušnom exekučnom súde, prípadne aj u súdneho exekútora. Exekučný súd predloží žiadosť so žiadosťou o vyjadrenie exekútorovi. Žiadosť je procesným úkonom, ktorý nemusí byť odôvodnený. Ďalším predpokladom je návrh oprávneného na súdneho exekútora, ktorý má nahradiť pôvodného exekútora, ktorý môže byť a spravidla aj bude súčasťou žiadosti o zmenu exekútora a vyhovieť žiadosti o zmene exekútora a poverenie navrhnutého exekútora, ktoré vychádza z pôvodného poverenia na vykonanie exekúcie. Súčasne exekučný súd uznesením rozhodne o trovách doterajšieho exekučného konania tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie o pôvodného exekútora. Súd žiadosti oprávneného o zmenu súdneho exekútora nemusí vyhovieť a v takom prípade jeho žiadosť uznesením zamietne.

V danom prípade je nesporné, že v ustanovení § 44 ods. 8 EP je uvedená lehota 30 dní na rozhodnutie o návrhu na zmenu exekútora a to od doručenia tohto návrhu, avšak pokiaľ v exekučnom konaní

došlo zo strany súdu k prekročeniu tejto zákonnej lehoty, tak je potrebné skúmať, či k tomuto došlo pre zložitost' veci, správanie účastníkov konania alebo z dôvodu samotného postupu súdu, nakoľko nie každé nedodržanie zákonom ustanovenej lehoty na rozhodnutie o návrhu na zmenu exekútora je možné považovať za zbytočné prietahy v konaní. Samotná skutočnosť, že súd o návrhu na zmenu exekútora nerozhodol v lehote 30 dní, ešte nemusí zakladať nárok navrhovateľa na náhradu škody z dôvodu nesprávneho úradného postupu, pretože okolnosti, ktoré predchádzali návrhu a postup súdov v exekučných veciach v nasledujúcom období nasvedčujú tomu, že z ich strany nedošlo k nesprávne úradnému postupu i keď rozhodnutia o návrhoch na zmenu súdneho exekútora boli vydávané po uplynutí lehoty 30 dní. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že existujú objektívne okolnosti, pre ktoré súd nemohol dodržať zákonnú lehotu na rozhodnutie o návrhu za zmenu exekútora, pretože tieto návrhy boli podávané zo strany oprávneného hromadne do jednotlivých exekučných konaní a vzhľadom na zaťaženosť súdov nebolo možné o týchto návrhoch rozhodnúť v zákonom stanovenej lehote 30 dní. Okresný súd Nitra, ktorý rozhodoval o návrhoch na zmenu exekútora v preskúmaných exekučných veciach, ako je zrejmé aj z ďalších vecí týkajúcich sa uplatneného nároku žalobcu voči žalovanej, mal v roku 2009 celkový nápad do oddelenia Er 15.113 vecí, z čoho na spoločnosť Pohotovosť s.r.o. pripadalo 464 vecí a v roku 2010 bol nápad 14.879 vecí, z čoho na Pohotovosť s.r.o. pripadalo 370 vecí. V roku 2009 agendu Er vybavovalo 7 vyšších súdnych úradníkov a v roku 2010 to bolo 6 vyšších súdnych úradníkov, ktorí museli rozhodovať nielen o návrhu oprávneného na zmenu exekútora ale v ďalších tisícoch veciach rozhodovali hlavne o žiadostiach na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie ako aj o ďalších procesných návrhoch, ktoré sa vyskytujú v priebehu exekučných konaní a preto objektívne nemohli pri rozhodovaní o návrhoch na zmenu exekútora dodržať zákonnú lehotu 30 dní. Okrem toho uvedené návrhy na zmenu exekútora podávané oprávneným Pohotovosť s.r.o. boli viac ako diskutabilné, pretože oprávnený navrhoval zmenu exekútora a žiadal poveriť ďalším vykonaním exekúcie súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého napriek tomu, že mal vedomosť o tom, že tento súdny exekútor bol v minulosti a to v rokoch 2006 až 2007 jeho zamestnancom a samotná táto skutočnosť vylučovala, aby súdny exekútor JUDr. Rudolf Krutý mohol byť poverený vykonaním exekúcie s poukazom na § 30 ods.1 EP, čo nakoniec viedlo k tomu, že Ústavný súd SR vo svojom náleze sp.zn.III.ÚS322/2010 z 13.4.2011 konštatoval nezlučiteľnosť činnosti (funkcie) súdneho exekútora s pracovným pomerom u oprávneného a teda skutočnosť, že pokiaľ súdny exekútor bol zamestnancom účastníka exekučného konania, tak je to okolnosťou vylučujúcou ho z vykonávania exekúcie podľa § 30 ods.1 EP, ktorú je v zmysle § 30 ods.3 EP povinný súdny exekútor bezodkladne oznámiť súdu. Uvedený nález Ústavného súdu SR mal za následok, že súdny exekútor JUDr. Rudolf Krutý do prebiehajúcich exekučných konaní formálne posielal oznámenia o týchto skutočnostiach vylučujúcich ho z vykonávania exekúcie, avšak vyjadroval sa v tom smere, že by nemal byť vylúčený z exekučných konaní a poukazyval na rozhodnutia niektorých okresných súdov, avšak napriek tomu súdy následne vydali rozhodnutia, ktorými bol súdny exekútor JUDr. Rudolf Krutý vylúčený z exekučných konaní a proti týmto rozhodnutiam dokonca podával JUDr. Rudolf Krutý odvolania a zastupovaním poveroval spoločnosť Frídrih Paľko s.r.o., ktorá zároveň zastupovala aj oprávneného. Z uvedených dôvodov teda oprávnený, ktorý vedel o okolnostiach vylučujúcich súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého z vykonávania exekúcie pre jeho pomer k oprávnenému, nemal logicky podávať návrhy na zmenu exekútora a žiadať, aby vykonaním exekúcie bol poverený JUDr. Rudolf Krutý a pokiaľ tak urobil, tak to bolo v rozpore s ustanovením § 30 ods.1 EP a o týchto okolnostiach spočiatku súdy nemali vedomosť a preto aj pripúšťali zmenu exekútora. Pokiaľ by si bol súdny exekútor JUDr. Rudolf Krutý splnil svoju zákonnú povinnosť podľa § 30 ods. 3 EP a bezodkladne oznámil súdu, že nemôže vykonávať exekúciu v prospech oprávneného Pohotovosť s.r.o., nakoľko bol prednedávnom jeho zamestnancom, tak zo strany súdu by nebolo vydané rozhodnutie o povolení zmeny exekútora a nemusel vo väčšine

prípadoch nasledovať taký procesný postup, že súd si najskôr žiadal stanovisko pôvodného súdneho exekútora a až potom vo veci rozhodoval. Oprávnený spoločne so súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým teda svojou úmyselnou nečinnosťou a hromadným podávaním návrhov na zmenu exekútora spôsobili, že súdy rozhodovali o týchto návrhoch až po uplynutí zákonnej 30 dňovej lehoty, avšak vzhľadom na vyššie uvedené dôvody uvedenú činnosť súdov nie je možné hodnotiť za nesprávny úradný postup spočívajúci v tom, že rozhodnutie nebolo vydané v zákonom ustanovenej lehote a preto súd dospel k záveru, že navrhovateľ nepreukázal základ svojho nároku na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy.

Skutočnosť, že Okresný súd Nitra nerozhodol o návrhu na zmenu exekútora doručeného oprávneným v lehote 30 dní od doručenia návrhu, ale až po určitom časovom úseku, nie je možné hodnotiť ako nesprávny úradný postup zo strany tohto súdu, pretože vzhľadom na vyššie uvedené okolnosti možno hodnotiť postup oprávneného podávajúceho hromadné návrhy na zmenu exekútora za JUDr. Rudolfa Krutého v jednotlivých exekučných konaniach napriek tomu, že mal vedomosť o okolnosti vylučujúcej tohto exekútora z vykonávania exekúcie, za úmyselné vyvolanie situácie, v ktorej súd o týchto návrhoch na zmenu exekútora nemohol rozhodnúť v zákonnej lehote, so zámerom využiť túto okolnosť pre uplatnenie si náhrady škody podľa Zákona č. 514/2003 Z. z. Žalobca vediať o okolnosti vylučujúcej súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého z vykonávania exekúcií, v ktorých vystupoval na strane oprávneného, nemal tieto návrhy vôbec podávať a súdny exekútor mal uvedenú skutočnosť, ktorá ho vylučovala z vykonávania exekúcií, v ktorých ako oprávnený vystupovala spoločnosť Pohotovosť s.r.o., bezodkladne oznámiť súdu, pričom ani jeden z nich zámerne túto svoju povinnosť nerešpektoval a súdny exekútor tak urobil až po vydaní nálezů Ústavného súdu SR sp. zn. III.ÚS 322/2010 z 13.4.2011.

Z uvedených dôvodov súd dospel k záveru, že objektívne Okresný súd Nitra nemohol dodržať zákonom stanovenú 30-dňovú lehotu, pretože aby rozhodol o trovách pôvodného súdneho exekútora musel vyčakať na špecifikáciu trov exekúcie od pôvodného exekútora, ale tiež na zaslanie exekučného spisu. Preto nemožno rozhodnutie o návrhu na zmenu súdneho exekútora po stanovenej lehote považovať za zbytočné prieťahy a teda nesprávny úradný postup a to i s poukazom na celkový nápad vecí na Okresný súd Nitra, týkajúcich sa exekučného konania a počet vybavovaných vecí. Zo strany žalobcu nebolo doložené žiadne iné rozhodnutie, ktoré by konštatovalo prieťahy v konaní, tak ako je to už ustanovené v § 9 ods. 2 Zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom od 1.1.2013, preto súd návrh žalobcu na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy v celom rozsahu zamietol.

Súd sa stotožnil s názorom žalovanej, keď poukázala vo svojom písomnom vyjadrení na postup exekučného súdu v prípade návrhu na zmenu súdneho exekútora, keď v praxi je zaužívaný model, podľa ktorého exekučný súd po dôjdení žiadosti o zmenu exekútora predloží túto pôvodnému exekútorovi na vyjadrenie, na vyčíslenie jeho doterajších trov a na zaslanie príslušného exekučného spisu, čo má tiež vplyv na dĺžku trvania rozhodnutia o návrhu na zmenu súdneho exekútora, čo vyplýva aj z jednotlivých spisov, tak ako je to uvedené vyššie. Tiež sa súd stotožnil s názorom žalovanej, že žalobca nepreukázal, žeby podal sťažnosti na prieťahy, resp. žiadosť o prešetrenie vybavenia sťažnosti, žeby existovalo právoplatné rozhodnutie vydané v disciplinárnom konaní, právoplatné rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva, právoplatné rozhodnutie Ústavného súdu, ktorými by bolo konštatované porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Z uvedeného potom vyplýva, že nie je preukázaný nesprávny úradný postup spočívajúci v existencii prieťahov.

Vo veci sa stotožnil súd s vyjadrením žalovanej aj v tej časti, že nie je možné opomenúť povahu a predmet konaní, v ktorých malo k nesprávnemu úradnému postupu dôjsť a to pri zohľadnení povahy podnikateľskej činnosti žalobcu a povedomí, ktoré je okolo žalobcu v spojení s touto podnikateľskou činnosťou vytvorené. V posledných rokoch zložky štátnej moci zamerali svojou pozornosťou na ochranu spotrebiteľských práv a tak to bolo aj zo strany Okresného súdu v Nitre. Súd v tejto súvislosti poukazuje na list Európskej komisie generálneho riaditeľstva pre spravodlivosť zo 14.9.2010, v ktorom liste okrem iného poukazujúc na konkrétnu sťažnosť sa uvádza, že „zdá sa, že spoločnosť Pohotovosť, s.r.o. po dosiahnutí pochybných rozhodcovských rozsudkov pristupuje k ich výkonu“. V liste sa uvádza tiež, že zo správ taktiež vyplýva, že súdny exekútor v prípade, ktorého sa zdá, že pravidelne žiada na základe rozhodcovských rozsudkov o exekúcie v prospech spoločnosti Pohotovosť, s.r.o., je bývalým pracovníkom tejto spoločnosti. Tento exekútor bol tiež zodpovedný za exekúciu v predmetných sťažnostiach. Údajne pokračuje v exekúciách pochybných rozhodcovských rozsudkov bez toho, aby sa zaoberal nezákonnosťou alebo nemorálnosťou rozhodcovského rozsudku a príslušnými pravidlami na ochranu spotrebiteľa a to ani vtedy, keď ho nato spotrebiteľia upozornia. Celkovo sa zdá, že prinajmenšom v niektorých prípadoch boli takéto rozhodcovské rozsudky vykonané a že exekútor ani súd zapojený do exekúcie nepodnikol žiadne kroky na zastavenie exekúcie. V ostatných prípadoch sa javí, že exekúcie boli čiastočne pozastavené, ale príslušné súdy si nie sú zdá sa isté, pokiaľ ide o povinnosti, ktoré majú. Toľko z listu Európskej komisie. Konštatovanie porušenia práv spotrebiteľa podnietila tak zvýšenú potrebu ochrany práv spotrebiteľom na všetkých úrovniach štátnej moci.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a žalovanej, ktorá bola v konaní úspešná náhradu trov konania nepriznal, pretože sa tohto práva na náhradu trov konania vzdala tým, že si náhradu trov konania neuplatnila tak, ako to výslovne bolo uvedené v písomnom vyjadrení, pričom podstatné trovy žalovanej v konaní ani nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v dvoch vyhotoveniach, cestou Okresného súdu Topoľčany na Krajský súd v Nitre.

V zmysle § 205 ods. 1 a 2 O.s.p., sa v odvolaní má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Exekučný poriadok), ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.